

2023-03-30
KN2023/01009

Klimat- och näringslivsdepartementet

Adressater:
se bilaga 1

Överklagande av Länsstyrelsen i Stockholms läns beslut om utvidgat strandskydd, Täby kommun

Regeringens beslut

Regeringen prövar inte överklagandena av Marianne Leckström, Anita Björkvall Stribeck, Per Stribeck, Klas Ohlsson, Kristina Ubby-Ohlsson, Tarja-Liisa Leiniö och Täby Naturskyddsförening.

Regeringen ändrar Länsstyrelsen i Stockholms läns beslut den 19 september 2018 på så sätt att följande områden inte ska omfattas av beslutet om utvidgat strandskydd:

- Fastigheten Täby Skålhamra 4:3.
- Det område vid östra Vallentunasjön som framgår av länsstyrelsens karta i *bilaga 2*.
- Området norr om väg 265, Norrortsleden, från Gullsjön.

Regeringen avslår Täby kommuns överklagande i övrigt.

Länsstyrelsen ska kungöra regeringens beslut på samma sätt som det överklagade beslutet kungjordes.

Ärendet

Länsstyrelsen i Stockholms län beslutade den 19 september 2018 i ärende med dnr 511-53089-2017 att utvidga strandskyddet i Täby kommun. Beslutet finns i *bilaga 3*.

Marianne Leckström, Anita Björkvall Stribeck, Per Stribeck, Klas Ohlsson, Kristina Ubby-Ohlsson, Tarja-Liisa Leiniö, Täby kommun och Täby Naturskyddsförening har överklagat beslutet.

Marianne Leckström, Anita Björkvall Stribeck, Per Stribeck, Klas Ohlsson, Kristina Ubby-Ohlsson och Tarja-Liisa Leiniö yrkar att det utvidgade strandskyddet i och vid Sjöberg återinförs.

Täby kommun yrkar att beslutet upphävs, alternativt att beslutet ändras så att det endast omfattar områden där strandskyddets syften är uppfyllda, särskilt området öster om Vallentunasjön. Kommunen begär att syn ska hållas i detta område och anför i huvudsak följande. Utvidgat strandskydd behövs inte. Strandskyddets syften uppnås och säkerställs utan utvidgning. Kommunen har i styrande dokument fastställt målet att minst halva Täby ska bevaras grönt. Kommunens långsiktiga politiska inriktning om fastställda mål och planmonopol räcker för att säkra att strandskyddets båda syften uppnås. Områdena som omfattas av beslutet skyddas samtidigt av annan lagstiftning och reglering. Dels gäller miljö kvalitetsnormerna för vatten som begränsar exploatering i anslutning till vattenförekomster, dels utsätts all planläggning för länsstyrelsens granskning och exploatering kan stoppas om den hindrar allmänhetens tillgång till strandområden eller om djur- och växtliv missgynnas. Intresseprövningen är bristfällig. De enskildas intressen vägs överhuvudtaget inte mot det allmänna intresset enligt 7 kap. 25 § miljöbalken. Det saknas en analys av nuvarande och förväntade behov av tillgängliga strandområden som motiverar utvidgning. Det klargörs inte varför en utvidgning är nödvändig för att strandskyddets syften ska uppnås. Tillräcklig hänsyn har inte tagits till kommunens invändningar mot att utvidga strandskyddet öster om Vallentunasjön. Det ligger i anslutning till Sjöberg, som inte bedömts ha tillräckligt höga värden som motiverar fortsatt utvidgat strandskydd. Huvuddelen består av uppodlad åkermark, mindre gräsbevuxna ytor, en äldre stugby och två större campingplatser. Befintlig bebyggelse har delvis karaktär av åretruntboende. Området saknar särskilda natur- och kulturvärden, är ianspråktaget och inte tillgängligt för allmänheten. Det finns en vilja och ambition från kommunen och markägare att göra Vallentunasjöns östra sida tillgängligt för allmänheten med en gångväg längs vattnet och genom att öppna upp området och eventuellt renovera badplatsen. Till överklagandet har kommunen bifogat bilder från området kring östra Vallentunasjön.

Täby Naturskyddsförening yrkar att området Sjöberg vid Vallentunasjön ska omfattas av utvidgat strandskydd och att beslutet om utvidgning inte ska upphävas i någon del.

Länsstyrelsen har yttrat sig i ärendet och framför i huvudsak följande. Länsstyrelsen tillstyrker delvis Täby kommuns överklagande såvitt avser den del av området öster om Vallentunasjön som gäller campingen, enligt en karta som bifogats yttrandet. Huvuddelen av området utgörs av uppodlad åkermark, mindre gräsbevuxna ytor, en äldre stugby och två större campingplatser. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att området för campingen öster om Vallentunasjön får anses så pass ianspråktaget att det inte har tillräckligt höga värden för att omfattas av utvidgat strandskydd. Bedömningen gäller endast själva campingområdet och inte det område som är beläget söder om campingen. Länsstyrelsen vidhåller att strandskyddets utbredning i övrigt bör kvarstå i enlighet med det nu överklagade beslutet.

Kapacitator Förvaltning AB har kommit in med en skrivelse där bolaget framför att det motsätter sig att det utvidgade strandskyddet återinförs i Sjöbergområdet där bolaget äger fastigheter.

Skälen för regeringens beslut

Frågor av formell karaktär

Enligt 16 kap. 12 § miljöbalken får överklagbara beslut överklagas av den som beslutet angår om avgörandet har gått denne emot. Beslut om upphävande av skydd av områden får under vissa förutsättningar enligt 16 kap. 13 § miljöbalken även överklagas av en ideell förening eller en annan juridisk person som har till huvudsakligt ändamål att tillvarata naturskydds- eller miljöskyddsintressen.

Det har inte framkommit att Marianne Leckström, Anita Björkvall Stribeck, Per Stribeck, Klas Ohlsson, Kristina Ubby-Ohlsson, Tarja-Liisa Leiniö eller Täby Naturskyddsförening äger mark eller har rätt i övrigt till mark som berörs av länsstyrelsens beslut. Det har vidare inte visats att beslutet har haft sådana rättsverkningar eller i övrigt berört deras intressen på ett sådant sätt att de har rätt att överklaga beslutet enligt förutsättningarna i 16 kap. 12 § miljöbalken. Det har heller inte visats att Täby Naturskyddsförening har rätt att överklaga enligt 16 kap. 13 § miljöbalken då det aktuella beslutet inte innebär ett upphävande av skydd. Regeringen bör därför inte pröva överklagandena av Marianne Leckström, Anita Björkvall Stribeck, Per Stribeck, Klas Ohlsson, Kristina Ubby-Ohlsson, Tarja-Liisa Leiniö eller Täby Naturskyddsförening.

Regeringen, som prövar ärendet efter överklagande av Täby kommun, anser att ärendet kan prövas utifrån det underlag som finns i ärendet. Vad kommunen framfört om syn föranleder ingen annan bedömning. Det som framförts om underlaget i ärendet och länsstyrelsens handläggning medför inte att länsstyrelsens beslut bör upphävas.

Det utvidgade strandskyddet

Strandskydd gäller enligt 7 kap. 13 § miljöbalken vid havet, insjöar och vattendrag och omfattar land- och vattenområdet intill 100 meter från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd. Strandskyddet syftar till att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten. Länsstyrelsen får enligt 7 kap. 14 § miljöbalken i det enskilda fallet besluta att utvidga strandskyddsområdet till högst 300 meter från strandlinjen om det behövs för att säkerställa något av strandskyddets syften. Ett beslut om utvidgat strandskyddsområde ska grundas på hänsyn till berörda områdens värden samt till nuvarande och förväntade behov av tillgängliga strandområden. I bedömningen ska enligt 7 kap. 25 § miljöbalken hänsyn tas även till enskilda intressen.

Strandskyddet avser inte att inkräkta på pågående markanvändning (prop. 1997/98:45, del 1, s. 321 f.). Utgångspunkten för en bedömning av om strandskyddet bör utvidgas är de berörda områdenas nuvarande och framtida värden från strandskyddssynpunkt. Frågor om planerad exploatering ingår inte i den bedömningen. Det som Täby kommun framför om framtida exploatering bör därför inte föranleda att länsstyrelsens beslut upphävs.

Lagstiftningen hindrar inte att det vid bedömningen av det skyddsvärda områdets omfattning, inför beslut om utvidgat strandskydd, tas hänsyn till omständigheter som inte är direkt hänförliga till enskilda fastigheter utan till det större område som fastigheterna ingår i. Strandskyddet skapar förutsättningar för allmänhetens tillgång till naturupplevelser och möjliggör bevarandet av biologisk mångfald i strandnära områden men ska inte gå längre än vad som behövs för att uppfylla sina syften. Behovet av skydd kan därför variera vilket kan medföra ett differentierat strandskydd inom ett område eller vid en och samma sjö.

Regeringen konstaterar att länsstyrelsen tillstyrkt Täby kommuns överklagande när det gäller det utvidgade strandskyddet för campingområdet

öster om Vallentunasjön. Sammantaget, mot bakgrund av vad som framkommit i ärendet, bedömer regeringen att det aktuella områdets betydelse för strandskyddets syften framstår som relativt begränsat och att det generella strandskyddet får anses vara tillräckligt för att tillvarata strandskyddets syften. Samma bedömning görs för fastigheten Täby Skålhamra 4:3 vid Vallentunasjöns västra del där det huvudsakligen bedrivs golfverksamhet. När det gäller det utvidgade strandskyddsområdet som utgår från Gullsjön konstaterar regeringen att väg 265, Norrortsleden, sträcker sig genom det utvidgade strandskyddsområdet. Även här bedöms betydelsen för strandskyddets syften vara relativt begränsad i markområdet norr om väg 265. Vid en samlad bedömning finner regeringen att Täby kommuns överklagande bör delvis bifallas i dessa delar. Länsstyrelsens beslut bör därför ändras så att campingområdet öster om Vallentunasjön som framgår av bilaga 2, fastigheten Täby Skålhamra 4:3 samt området norr om väg 265 från Gullsjön inte ska omfattas av beslutet om utvidgat strandskydd.

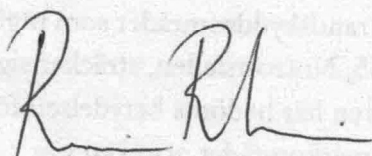
När det gäller kommunens överklagande i övrigt konstaterar regeringen att länsstyrelsen i det överklagade beslutet har identifierat och redogjort för de strandområden i Täby kommun som bedöms ha särskilt höga värden för friluftslivet och växt- och djurlivet. Dessa områden bör enligt länsstyrelsen omfattas av ett utvidgat strandskydd för att förhindra att de exploateras och förlorar sina värden för strandskyddet.

Frågan om bevarande av Sveriges strandområden måste ses i ett långsiktigt perspektiv. Regeringen delar länsstyrelsens bedömning att de berörda områdena har sådana natur- och friluftsvärden att det är motiverat att utvidga strandskyddet på det sätt som följer av länsstyrelsens beslut. Genom länsstyrelsens beslut tryggas allemansrättslig tillgång till strandområdena på lång sikt och goda livsvillkor för djur- och växtliv bevaras. Regeringen finner inte skäl att ifrågasätta den proportionalitetsbedömning som länsstyrelsen har gjort enligt 7 kap. 25 § miljöbalken.

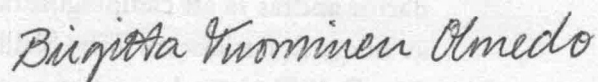
Vid en avvägning mellan allmänna och enskilda intressen finner regeringen att det inte framkommit några omständigheter som gör att länsstyrelsens

beslut bör ändras i övrigt. Täby kommuns överklagande bör därför avslås i övrigt.

På regeringens vägnar

Romina Pourmokhtari

Birgitta Tuominen Olmedo

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet/SMF

Naturvårdsverket

Länsstyrelsen i Stockholms län (dnr 511-53089-2017)

Täby kommun